

1889 ^{23/5} 19: 2. Beh. af F. t. L. om Overgang til Selveje af Fæstegods, Leje- og Fæstehuse. 1890

Opfattelse viste, at Fæsterne ingenlunde fik deres Fæstesteder overdraget paa saa rimelige Betingelser, som de fleste var tilbøjelige til at mene. Min Opfattelse af dette Spørgsmaal er den, at Fæsterne vil faa Adgang til at faa deres Fæstesteder overdraget paa rimelige og, jeg tør maa-ske ogsaa sige, billige Betingelser. Men det maa heller ikke glemmes, at de Godsejere, som nu sælger deres Fæstegods til Fæsterne, selv om det sker paa rimelige og billige Betingelser, faar mere for deres Fæstegods end de Godsejere, der for 40—50 Aar siden var villige til at overdrage Fæstegodset til Bønderne. Saaledes er det virkelige Forhold, og det synes jeg er noget, man ikke bør glemme, naar man skal tage Standpunkt til denne Sag.

Ændringsforslag Nr. 5 vedrører de Afgifter, der skal kapitaliseres efter Kapitalstaksterne. Hvad dette Spørgsmaal angaar, kan jeg kun gentage, hvad jeg udtalte forleden Dag, at jeg synes ikke, det er rigtigt, at de senere Aars høje Krigs-priser skal have Indfyldelse paa den Betaling, der skal ydes for Fæstestederne. Imidlertid, hvis man kunde finde en anden Form end den, som her er foreslaaet, en Form, hvorved Krigspriserne ikke kom til at gribe med ind ved det Beløb, der skal lægges til Grund for Beregningen, har jeg ikke det fjerneste derimod. Det er for øvrigt ogsaa et Spørgsmaal, som vi særdeles godt kan drøfte nærmere i Udvalget inden tredie Behandling.

Ændringsforslag Nr. 7 til § 9 vedrører Berigtigelsen af Købesummen og fastsætter nærmere Regler med Hensyn til Købesummens Anbringelse som Prioritet i Ejendommen. Jeg vil om det Forslag, Flertallet har stillet, sige, at det blev vedtaget enstemmigt i Fjor i Folketinget med Tilslutning fra alle Partier, og det forekommer mig, at der dog er nogen Grund til at fastholde et Forslag, som har faaet den Tilslutning under Behandlingen i det andet Ting. Jeg skal i øvrigt erkende, at efter at have gennemlæst det Andragende, der foreligger fra Godsejerforeningen, gaar jeg ud fra, at det Spørgsmaal, jeg her omtaler, kan anses for det vigtigste i dette Andragende, og det vil altsaa ogsaa blive Genstand for nærmere Overvejelse i

Udvalget mellem anden og tredie Behandling.

Ændringsforslag Nr. 10 tager Sigte paa at fjerne den Bestemmelse i § 16, der siger, at de Fæstesteder, der eventuelt ikke er overgaaet til Selveje i Løbet af de nærmeste Aar — fem Aar er det, saa vidt jeg husker —, skal Staten have Ret til at overtage, og Ændringsforslaget fastsætter derimod, at Ejendommen skal stilles til Auktion og sælges. Da Forslaget i Fjor var til første Behandling her i Landstinget, udtalte jeg mig imod den i § 16 foreslaaede Bestemmelse, men siden den Tid er der sket adskilligt, som jeg synes nok kan berettiggende til at tage en anden Stilling til dette Spørgsmaal. Der er sket dette, at vi har faaet rejst det store Spørgsmaal om Tilvejebringelsen af Jord til mindre Landbrug i langt stærkere Grad, end det tidligere har været Tilfældet, og det forekommer mig, at naar man nu kræver, at Staten skal gøre sig Anstregelser for at faa Jord til Raadighed, saaledes at den derved kan bidrage til Oprettelsen af adskilligt flere mindre Landbrug, end vi har, vil det være en ret naturlig Konsekvens deraf, at man ogsaa giver Staten Ret til at overtage de Fæstegaarde, som ikke maatte blive overtaget af Fæstere i Løbet af de nærmeste Aar. For øvrigt maa jeg ogsaa sige i Tilslutning til de Udtalelser, som vi forleden Dag hørte af det ærede 10de Medlem for 1ste Kreds (Steincke), at det er en Indrømmelse, som vi fra vor Side har gjort overfor Socialdemokraterne, som meget stærkt har holdt paa, at den Bestemmelse maatte blive fastholdt. Jeg er ellers nærmest tilbøjelig til at tro, at det ærede Medlem faar Ret, naar han gaar ud fra, at det ingen praktisk Betydning vil faa; for jeg tror, ligesom han, at de nuværende Fæstere nok skal sørge for at overtage de Fæstesteder, der er tilbage.

Jeg skal dernæst slutte med at gøre nogle enkelte Bemærkninger angaaende Ændringsforslag Nr. 14 til § 28. Der siger det ærede Mindretal i Betænkningen, at det mener, at naar dette Forslag, som Mindretallet stiller, ikke findes i Flertallets Forslag, beror det paa en Forglemmelse fra Flertallets Side. Det passer